

Javítókulcsok
Elbeszélő típusú szövegek

1. feladatsor

1. Koldusként élt, de volt aranya. Azt nem tudjuk, hogy mennyi.
2. kapzsi, csaló
3. Azért, hogy megszerezze a koldus aranyát.
4. A bíró döntött.
5. „– Mit ellenkezel, öreg, ha egyszer a feleséged akar lenni. Egyezz bele, s nem kell hiába kódorognod, majd ő keres és eltart téged.”
6. 1. folytatás: A koldus az asszony után eredt. Elkapta, elvitte a bíróságra, ahol döntöttek az ügyben: a boszorkány elnyerte méltó büntetését csalásért és rablásért.
2. folytatás: A koldus nem kapta el a boszorkányt, aki árkon-bokron menekülve vitte a lopott pénzt. A koldus most már valóban szegényen élte tovább kolduló életét.
7. Koldus, én hiszek neked, hogy ez a nő nem a feleséged, hiszen semmit sem tud rólad. Asszony, menj a dolgodra, és hagyd békén ezt a szegény embert!
8. Pl. Te koldus, ne itt számold a pénzed, bárki megláthat, menj inkább az erdőbe egy bokor mögé és ott számold meg! Sok a gonosz ember, ha meglátják, hogy van pénzed, el akarják majd venni.

2. feladatsor

1. Rakonc és Porhany
2. Rakonc a neve alapján rakoncátlan, rosszalkodó lehet, Porhany pedig talán puhány és – mivel vakond – a földet túrja.
3. c), e), b), a), d)
4. Feltúrta a földet, mert a föld alól jött elő.
5. „...mint aki szeretné, ha fölfigyelnének rá, ám szinte suttogott, mintha leghőbb vágya mégis inkább az volna, hogy észre se vegyék.”
6. Nem, ilyesmi nem történik magától. Talán az időjárás tette?
7. A fejezet rövid összefoglalása.
8. megijeszted az embert (engem)

3. feladatsor

1. a) bebörtönözték
b) megszöknie
2. kereket oldania; futott; elkotródnál; tágíts innét; elszelelek innét
3. egy tücsökkel
4. Azt, hogy jobban szeret lepkét fogni, mint az iskolapadban ülni.
5. Azért, mert nem akar iskolába járni.
6. Azért, mert szerinte izgalmasabb a mezőn szaladgálni, a világot felfedezni, mint egy padban ülni egész nap.
7. Nem, mert az iskolában is sok olyan dolgot tanulhat, ami hasznára fog válni később.
8. Szerintem, Pinokkió, maradj, és gyere velem az iskolába! Egy csomó érdekes dolgot tanulunk, például számolni és olvasni, de az én kedvencem a történelem, mert a tanító

bácsi csuda érdekes dolgokat mesél arról, mi volt réges-régen, hogyan éltek akkoriban az emberek.

4. feladatsor

1. Azért, mert sok gyereke született, akiknek a felneveléséhez kellett a pénz.
2. Nagyon sok gyereke volt.
3. Hét feje volt.
4. Így érezte helyénvalónak, ráadásul ezzel övé lehetett a legelő és a nyáj.
5. ésszel
6. A „trükk” az volt, hogy a kő préselésekor egy darab sajtot is a kezébe vett, az abból kipréselődő savóval győzte le a sárkányt.
7. A sárkány elismerte a vereségét és átadta a földet, a nyáját, a kunyhót és a pásztort Tóbiásnak.
8. a) rengeteg, sok
b) hógolyót

5. feladatsor

1. Az a fedett hely, ahol a szerelvények éjjel és üzemen kívül parkolnak.
2. A 336-os metrókocsi ajtajai.
3. A beszélgetés témája az, hogy melyikükön, azaz melyik ajtón szállt fel és le a legtöbb ember.
4. A Második Ajtó lett a győztes, és az Utolsó Ajtó az utolsó.
5. Azért, mert nagyon lemaradt a többiektől.
6. Ne búsulj, egy másik napon lehet, hogy éppen rajtad fognak a legtöbben be- és kiszállni! Ez egyáltalán nem szégyen, az emberek viselkedése kiszámíthatatlan.
7. Nem egyenletesen oszlottak el, mert nagy különbségek voltak az egyes ajtókon átjárók között.
8. Minden ajtón közel egyformán kellene beszállni. Így nemcsak az Utolsó Ajtó nem lesz szomorú, hanem bent a szerelvényben sem lesz olyan zsúfoltság.

6. feladatsor

1. Róbert Gida, Micimackó és Malacka
2. A Százholdas Pagonyban.
3. a) H
b) I
c) I
d) H
4. Az a terve, hogy elfogjon egy elefántot.
5. Egy furfangos csapdával.
6. Micimackó, úgy tudsz elefántot fogni, hogy szép szóval elcsábítod az otthonodhoz, és akkor odahívsz mindenkit. Az is jó ötlet, ha összebarátkozol vele, és akkor nem kell elfogni, mert magától fog jönni.
7. a) szégyellte
b) csavaros, trükkös

- c) együtt mentek végig az úton
8. „– Én is – jegyezte meg Micimackó, és azon tűnődött, mi lehet az, hogy Elefánt.”
 9. Nem valószínű, hogy igazi élő elefántot látott, mert azon a vidéken nem élnek elefántok.

7. feladatsor

1. héttagú
2. A család minden tagjának vörös a bundája.
3. A farka fekete.
4. Ő a legvirgoncabb és a legnagyobb a testvérek közül.
5. A szülők szerint varázslat.
6. Szeretné levágni vagy befesteni Misi farkát.
7. Ő nem engedné, amit a papája tervez, inkább az erdő tudósát hívatná, hogy segítsen rajtuk.
8. Nem, mert így Misi mókus sokkal érdekesebb, izgalmasabb, más, mint a többiek, és ebben semmi rossz nincs.
9. Nem, mert ő ilyen, őt ilyennek kell elfogadni, ezzel együtt szeretni.

8. feladatsor

1. Ned Land, az elbeszélő, a kapitány, Conseil, két tengerész; összesen tehát hat szereplő
2. A Crespo-szigetre.
3. Az ottani erdők a víz alatt vannak.
4. „A kapitány hívására két tengerész jött be. (...)”
5. Az egyik szereplő („tanár úr”) szemszögéből ismerjük meg a történeteket.
6. a) mindenhová
b) óriási
c) megnézhessem, megvizsgálhassam
7. a) maskara
b) magunkra öltetni
c) fanyalogva
8. Pl. a) A kapitánnyal tudok azonosulni, mert én is mindig szervezkedem, és én irányítom a játékokat.

9. feladatsor

1. A részletből megismerhetjük az öregasszonyt, a napi szokásait, a falubeliek véleményét az asszonyról. Megtudjuk azt is, hogy milyen idő volt aznap.
2. a), c), d), e), b)
3. Azért, mert a címbeli libapásztorlányka csak később fog megjelenni.
4. Talán korábban tényleg rossz dolgokat követett el, de az is lehet, hogy csak szóbeszéd alapján gondolnak rosszat róla, alaptalanul.
5. a) cipekedik
b) szóba elegyedik
6. a) kibicegett
b) nyalka
c) kékek

7. a) 2.
b) 1.
c) 3.
8. A fiú odament az asszonyhoz és megszólította.
Az öregasszony odament a fiúhoz, és megkérte, hogy segítsen neki hazacipelni az összegyűjtött dolgokat.

10. feladatsor

1. csíz, pinty, fülemüle
2. játék a szabadban; a hárfás emberke; rossz játék; énekesmadarak
3. ting-ting, pim-pim
4. Azért, mert kint nagyon szép idő van.
5. Egy játék, ami tud zenélni.
6. Félix és Kriszti testvérek? Hogyan mentek ki az erdőbe?
7. „A nap éppen olyan ragyogóan és barátságosan tűzött be az ablakon, mint előző napon...”
8. Azért, mert a pinty sokkal szebben énekel, mint ahogy a hárfás emberke játszik.

Magyarázó típusú szövegek

1. feladatsor

1. Egy régi könyvet újra kiadnak, a szöveg ennek alkalmából írt ajánló.
2. Kästner: Emil és a detektívek; Lindgren: Harisnyás Pippi
3. Kockás kabátos, kék sapkás, kékszemű, mosolygós kislány, gyakran mulatságos kalandokba keveredik.
4. Nagyszüleink, szüleink idejében íródott, most újra kiadták.
5. Réber László
6. A könyvre szeretettel gondol, de nem ért egyet a hátsó borítón olvasható ajánlással.
7. A mai kislányok talán egy másik könyvet vesznek le a polcról, már csak azért is, mert az ajánló alapján nagyszüleinknek való, nem a mai gyerekek ízlésének, gondolatvilágának.
„Viszont a mai lányok, akik már tudnak olvasni, előbb veszik le a könyvesbolt polcáról a Ciceró Kiadó *Tök jó könyvek* köteteit, mint egy így reklámozott könyvet. A kisebbek pedig – akiknek e sorozat készült (lásd *Klasszikusok gyerekeknek*) – méltán riadhatnak vissza a 208 oldalas terjedelemtől.”
8. Pl. A Harry Potter és a Tűz Serlege, mert nagyon izgalmas könyv, de lehet tanulni is belőle, például a barátságról és az önzetlenségről.

2. feladatsor

1. Egyetemen tanít franciát és kreatív írást, fordít, könyveket ír.
2. Törpe és óriás között, Halottnéző, Kövér Lajos színre lép
3. Az alkotókedv és a szerződések kényszere.
4. fordítást
5. Amúgy a taposómalommal járó sok apróság a legkimerítőbb: most is várólistás egy másik interjú, egy négy kritikából álló Ex Libris az És-nek, egy átdolgozandó szinopszis, egy

lefordítandó René Char-vers, és jó pár kiállítandó számla. Nem beszélve arról, hogy kilenc kilincset kéne venni a Baumaxban.”

6. Kövér Lajos és a Kalapos Ember
7. Más szövegek adják az ihletet. „A fordítást meg sokszor használom felüdülésnek, ilyenkor az ember Weöres Sándor szerény szavával élve „stilizátor”, nyelvi rutinját adja egy már megfogalmazódott valóság leképezéséhez.”
8. A Pázmány Péter Katolikus Egyetemen.

3. feladatsor

1. Azért, mert onnan megfigyelhet, ellenőrzés alatt tarthat mindent.
2. A konyhában.
3. Ki kell zárni a konyhából, vagy legalább gyerekzárral védeni a tűzhelyet.
4. Vízipisztollyal le lehet szoktatni, vagy macskamászókat kell beszerezni.
5. mászkál, ügyeskedik, egyensúlyoz
6. Attól, hogy ott készítjük elő az ennivalóját.
7. határozott „nem”-mel, fegyelmezéssel, vízipisztollyal
8. Azért, mert elemi ösztöne a mászás, a kalandozás.

4. feladatsor

1. Arról mesél, hogy az elefántok veszély esetén egymás segítségére sietnek, valamint arról, hogy képesek gyászolni.
2. Arról, hogy az elefántok felnevelik más elefántok árván maradt kicsinyeit.
3. Sokáig azon a helyen bóklászott, ahol elveszítette a kicsinyét, különvált a csoporttól és szomorúnak tűnt, nem találta a helyét.
4. Azért, mert egy rádióadós nyakörvet szerettek volna ráerősíteni.
5. A National Geographic Kids áprilisi számában.
6. Tulipán
7. Nem veszik gondozásba, magukra hagyják őket.
8. Pl. Dumbó

5. feladatsor

1. harmadik
2. A sportos és egyben energiatakarékos életmód megismertetése.
3. A gyerekek tanulmányaik mellett szánjanak elég időt a testmozgásra is.
4. A két félév végén.
5. 100 iskolai vagy sportegyesület.
6. A támogatásban részesült csapatok bajnoksága.
7. 100 sportcsapat az Energia Suli színeiben – Használd az energiád!
8. A mi iskolánk rendszeresen szervez sporteseményeket, havonta indítanak játékos sportnapokat, de két focicsapat és két kosárcsapat is részt vesz a bajnokságokon. Az iskolám fontosnak tartja a minél több szabad levegőn töltött időt, ezért télen korcsolyázni és szánkózni visznek minket, nyáron pedig strandra, ahol úszóversenyt is szerveznek.

6. feladatsor

1. három
2. 1581-re
3. a) I
b) H
c) H
d) I
4. hét
5. Kőkandalló és három cserépkályha biztosította a meleget.
6. házasság útján
7. a) birtok
b) felújítás
8. A Bodrogtóban, a szlovák határ közelében.
9. a)
10. Igen, mert alapos információkat adott a kastélyról, annak történetéről.

7. feladatsor

1. A környezetkímélő megoldások bemutatása az autózás terén.
2. a kerékpár
3. Nem szennyezi a környezetet, és ha napenergiát használ, csendes.
4. Az 1920-as években.
5. Nem kell igazodni a menetrendhez, bármikor meg lehet állni, gyorsabb.
6. Pl. Autóval, mert sokkal több izgalmas kalandban lehet részünk, egyszer például eltévedtünk, de egy olyan szép helyre értünk véletlenül, amit vonattal sosem tudtunk volna megközelíteni.
7. legkörnyezetkímélőbb kiadás
8. Pl. Biciklivel közlekedem.

8. feladatsor

1. 4–14 éves gyerekeknek
2. Szórakozás közben tanítani, megismertetni a történelmet, kultúrát.
3. 5
4. Ókori Egyiptom játszóház; Ókori Hellász játszóház; Római játszóház; Középkor játszóház; Reneszánsz játszóház
5. Budapesten, de vidékre is el tudják vinni.
6. a) vetélkedő
b) jelentős
c) anyagi
7. Pl. A Reneszánsz játszóház, mert úgy tudom, akkoriban nagyon sok érdekességet találtak fel.
8. táblákkal és kihelyezett képekkel

9. feladatsor

1. Az állat rossz szokásának azt nevezzük, ha az állatnak olyan káros szokásai vannak, amit emberi környezetben, emberek között vett fel.
2. Egyoldali lekötéssel, a falra festett csíkokkal, nehezékekkel, de a legjobb, ha kötetlenül tartjuk őket.
3. Ha a legszakoszerűbb bánásmód ellenére sem hajlandó munkát végezni.
4. Unalom, vakaródzás iránti vágy vagy félelem.
5. Lehetséges, hogy öröklődik. „Voltak olyan ménnek, amelyeknek utódai közt sok olyan akadt, amelyekre nehéz volt feladni a kötőféket.”
6. a) makacs
b) súly
7. A fejfájtás és a csökönység.
8. a) 2.
b) 3.
c) 1.
9. a számárra

10. feladatsor

1. Közös színjátszásra, tanulásra.
2. színdarabrészleteket, verseket, színpadi mozgást, éneklést, egy kis szinkronizálást
3. Igen, év végén, egy bemutató előadás keretén belül.
4. A tanfolyam résztvevői, saját maguk.
5. Igen, még egyéni órákat is vehetek.
6. Mikor indul a tanfolyam? Egy csoportban hányan leszünk? Milyen korúak a többiek?
7. Győr, Pécs, Békéscsaba, Eger
8. Rendezett és gyermeke született.
9. Pl. Igen, mert engem is érdekel a színjátszás, és szeretnék más gyerekekkel együtt játszani, tanulni.

Dokumentum típusú szövegek

1. feladatsor

1. Felhívás egy rajzpályázatra.
2. Nem. Rajzpályázatot hirdettek meg.
3. A4-es méretűvel.
4. Szinte mindenki. A következő kategóriák vannak: óvodás, alsó tagozatos, felső tagozatos, középiskolás, felnőtt.
5. pályázó neve, életkora, nevezési kategória, szülő neve, telefonszáma, lakcíme, e-mail
6. A címet, és hogy „Gólyatöcs”.
7. Valódi hanggal rendelkező plüssmadarat.
8. Minden nyertes egy éjszaka hangjai CD-t is kap ajándékba.
9. Telefonon is értesítik, de a www.mme.hu oldalon is fenn lesz az eredmény.
10. Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület (MME)

2. feladatsor

1. Balatoni nyomozás.
2. Igen. 13.00–14.30 között kézműves foglalkozást tart a Cseh Centrum látáscsökkent gyermekek számára.
3. Öten: Harcos Bálint, Dániel András, Varró Dániel és Havasi Attila, és a moderátor: Stiglincz Milán.
4. A Millenárison.
5. Egy macska, a Mégis ki kérdezne egy kandúrt című könyv szereplője.
6. Pl. Igen, szeretnék elmenni a Geronimo és Tea előadás és játék elnevezésű programra, mert nagyon szeretem a Geronimo Stilton-könyveket.
7. Pl. A Készíts színes unikornist! című rendezvényt, mert ott unikornist lehet rajzolni az illusztrátorral.
8. Az Unikornis égen, földön című mesekönyvet.

3. feladatsor

1. Tesla transzformátor, Jákob lajtortája, Van de Graaff generátor, Münchhausen-emelő, Óriás jójó, Csatolt hinta, hólégballonmodell, légágyú
2. ötfélet
3. Pl. Az, hogy milyen hangom lesz, ha belélegzek egy különleges anyagot.
4. Egy olyan szerkezet, ami szögekből áll, és rá lehet feküdni.
5. A 2007 őszén megrendezett „33 órás nonstop Fizika-show” anyagának legjavát tartalmazza.
6. Igen, bemutatnak otthon is elvégezhető kísérleteket.
7. Töltődj fel!
8. Pl. Tanárnő kérem, hallottam, hogy a Csodák Palotájában most új fizikai kísérletek vannak, nagyon jó lenne, ha el tudnánk menni! Már megkérdeztem az egész osztályt, és mindenki nagyon szeretne jönni!

4. feladatsor

1. 1916 után
2. „...tudatos növényalkalmazással örökzöld kertet létrehozni, mely nem nélkülözi a virágok pompáját.”
3. alpesi, kárpáti, kaukázusi, kelet-ázsiai és amerikai származású növényeket
4. az 1960-as években
5. 70 hektár
6. 1000 forint a felnőtt, 700 Ft a gyerek jegy. Ha a szüleimmel megyek, akkor összesen 2700 Ft-ot fizetünk.
7. Kám külterületén
8. a) gyűjteményes kert
b) kihasználható öntözési lehetőségek

5. feladatsor

1. A Győri Nemzeti Színház művészei.
2. Arra törekszenek, hogy szórakoztató, de színvonalas, oktató jellegű darabokat vigyenek színre.

3. Bevonnának az előadásba.
4. A győri Harmónia Kht.-ben (volt Petőfi Sándor Művelődési Házban), falunapokon, nyári szabadtéri színpadokon, plázákban, művelődési házakban.
5. 6 szerző darabjait játsszák.
6. Minden egér szereti a sajtót
7. interneten, e-mailen vagy telefonon
8. Pl. A Holle anyót, mert amikor kisebb voltam, ez volt a kedvenc mesém.

6. feladatsor

1. 15 éves volt
2. Ma nem történhetne ilyen, mert más szabályok irányítják az ilyen jellegű dolgokat.
3. Olvasás, képek könyv-nézegetés, internetes kutatómunka, kirándulás, rajzolás, festés, gondolkodás által.
4. 6 feladatlapból áll
5. A pályázat lényege, hogy a gyerekek jobban megismerjék Mátyás király életét és korát.
6. Pl. Szívesen rész vennék egy Arany János életével kapcsolatos vetélkedőn, mert nagyon szeretem a verseit, és így talán többet megtudhatnék róla.
7. c)
8. Pl. A legemlékezetesebb meseélményem a Piroska és a farkas. Nagyon félttem a farkastól korábban, ezért emlékszem alaposan a mesére.
9. Legkésőbb az utolsó határidőig, 2019. március 14-ig.

7. feladatsor

1. Úszótáborba hívja a gyerekeket.
2. újságokban, interneten, iskolai, uszodai plakátokon, faliújságokon
3. úszás, gyermekvasutazás, kirándulás a Vadasparkba, lovas kocsikázás, látogatás a Csillebérci Kalandparkba, művészeti foglalkozások
4. 4–12 éves gyerekeket
5. Az Országos Orvosi Rehabilitációs Intézetben (Budapest, Szanatórium u. 19. – Budakeszi szomszédságában).
6. Nem, mert ebédet és uzsonnát kapunk.
7. 16 órákor
8. 25 000 Ft/hét

8. feladatsor

1. A játékosság és a változatosság.
2. A csapat élménye és a szakértő oktatók által.
3. gyerektornára vagy ügyességfejlesztő foglalkozásokra, síelni vagy úszni
4. 7–8 éves korban
5. igen
6. síelés, úszás, atlétika, torna, küzdősportok, labdajátékok, tenisz, vívás, snowboard
7. 9–10 éves korban

8. Pl. Nagyon szeretek korcsolyázni és görkorcsolyázni, mert élvezem, ahogy siklik a korim a jégen vagy a betonon. Egész évben lehet úzni ezt a sportot.

9. feladatsor

1. Országos a program.
2. Igen, Mosonmagyaróváron.
3. Mert ebben az időszakban van a költési időszakuk első fele, amikor egész éjszaka énekelnek.
4. Szerenád: többnyire esti éneklés.
5. Fenyvesi Lászlót.
6. Mert a sötétség beálltával a fülemülék néhány órára elhallgatnak, rövid pihenőt tartanak, hogy aztán éjfél után hajnalig folytathassák szerenádjukat.
7. Sok más madarat is meg lehet figyelni.
8. Városban is. „[...] olajbarna színű, vöröses farkú madár a belvárosokban is megtelepszik, rengeteg ember találkozhat velük.”

10. feladatsor

1. Bab felfuttatása egy karóra, így egy kis sátor alakul ki körülötte.
2. c), b), a), f), d), e)
3. fagallyak gyűjtése, ágak felragasztása, pattogatott kukorica felragasztása, pattogatott kukorica befestése
4. Néhány pattogatott kukoricát kell zöldre festenünk.
5. bab, karó, spárga, víz
6. Mennyi babot vegyek a babsátor elkészítéséhez?
7. dísznek
8. Pl. ősszel a levelekből szép képeket lehet készíteni.